

مقاله نویسی ISI

چکیده

مقاله علمی معمولاً در نتیجه پژوهش منطقی، ژرف و متمرکز نظری، عملی یا مختلط، به کوشش یک یا چند نفر در یک موضوع تازه و با رویکردی جدید با جهت دستیابی به نتایجی تازه، تهیه و منتشر می‌گردد. (اعتماد و همکاران، ۱۳۸۱، ص ۲) چنین مقاله‌ای در واقع گزارشی است که محقق از یافته‌های علمی و نتایج اقدامات پژوهشی خود برای استفاده سایر پژوهشگران، متخصصان و علاقه‌مندان به دست می‌دهد. بدین منظور، امروزه نشریات گوناگونی در زمینه‌های مختلف علمی-پژوهشی نشر می‌یابد و مقاله‌های به چاپ رسیده در آنها، اطلاعات فراوانی را در اختیار دانش پژوهان قرار می‌دهند. لازم است محققان با شیوه تدوین مقالات علمی آشنا باشند تا بتوانند با استفاده از شیوه‌های صحیح، با سهولت، نتایج تحقیقات و مطالعات خود را به صورت **مقاله** در اختیار علاقه‌مندان قرار دهند. مطالعه حاضر به منظور آشنایی با انواع مقالات، عناصر و ارکان اصلی در ساختار مقاله، معرفی موسسه **ISI** و نحوه ارزیابی مقالات از سوی این موسسه می‌باشد.

مقدمه

همواره ذهن پژوهندگان، درگیر این مسأله است که پس از پردازش و دسته‌بندی فیش‌های مربوط به یک تحقیق، چگونه آنها را عرضه کنند؟ چه روستاختی برای کالای پژوهشی خود برای جذب مشتری در نظر بگیرند؟ و به طور کلی چه قالبی را برای نگارش انتخاب کنند تا در بازار خوانندگان حرفی برای گفتن داشته باشند؟ درگیر و دار چنین پرسش‌هایی شاید شناخت ساختار منسجم از نوشتار بتواند به پژوهندگان پاسخی در خور بدهد. بنابراین متن حاضر شناخت یکی از رایج‌ترین ساختارهای نوشتار به نام "**مقاله**" را سرلوحه خود قرار می‌دهد.

تاریخچه

آغاز کار مقاله نویسی را باید مقارن چاپ و نشر روزنامه دانست. در واقع روزنامه و مقاله همزادانی هستند که در یک زمان به وجود آمده و در بستر

روزگار پرورش یافته اند، تا جاییکه با شنیدن کلمه مقاله لفظ روزنامه یا مجله به ذهن متبادر می شود. گویی این دو با هم ارتباط دائمی و نا گسستنی دارند. در کشورهای باختری نیز آغاز کار مقاله نویسی به سبک کنونی به اوایل قرن هفدهم میلادی - که نخستین نشریه های دوره ای کشورهای اروپایی انتشار یافت - مقارن است. در این مرحله مقاله نویسی چندان رونقی نداشت و آنچه به رشته تحریر در می آمد، زبان تبلیغاتی حکومت های خودکامه وقت بود، اما مرحله دوم عصر مطبوعات عقیدتی و سیاسی است و با انقلاب انگلستان (۱۶۸۸-۸۹) آغاز میشود و تا پیروزی جنگ های استقلال آمریکا و انقلاب کبیر فرانسه در اواخر قرن هجدهم ادامه می یابد. مرحله سوم که از دهه چهارم قرن نوزدهم آغاز می شود، ارباب مطبوعات و به ویژه مقاله نویسان، به کار سودمند و تا حدی موثر خویش ادامه دادند.

انواع مقاله

اگرچه مقاله ها انواع گسترده و گوناگونی از نوشته هارا دربرمیگیرند، اما بطور کلی میتوان مقاله ها را به سه دسته نسبتا متمایز: تحقیقی، اجتماعی و انتقادی دسته بندی کرد.

●مقاله ی تحقیقی: با اینکه همه ی انواع مقاله ها برپایه ی تحقیق و بررسی استوار است، اما گونه ای از مقاله ها را تحقیقی می نامند که صرفا پس از تحقیق و بررسی همه جانبه به شیوه های علمی " و مبتنی بر فرضیه آزمون، تحقیق، بررسی و نتیجه گیری " تهیه می شوند، و در آن آخرین نتایج بدست آمده از یک پژوهش معین، مورد بحث قرار می گیرد.

●مقاله ی اجتماعی: مقاله های اجتماعی چنانچه از نامشان پیداست، درباره ی موضوعاتی مانند: امور تربیتی، وضع خانوادگی، مطالب اخلاقی، و بطور کلی مسائلی که به نحوی با جامعه ارتباط دارند سرو کار دارند. انسان در اجتماع زندگی می کند، به ناچار با بسیاری از مسائل اجتماعی در برخورد است، و همین برخورد همواره اندیشه و ذهن او را به خود مشغول میدارد. از آنجایی که هرکس به مقتضای تربیت وضع خانواده، شغل، میزان معلومات، و عوامل دیگر از دیدگاه خود به مسائل اجتماعی می نگرد، در اینگونه از مقالات وضع عمومی مردم، روابط آنان باهمدیگر، مشکلات زندگی، ناهمواریهای اجتماعی، تضادها و تبعیضها، بیدادگریها، و مطالبی از این دست، مورد بحث قرار میگیرند.

●مقاله ی انتقادی: مقاله های اجتماعی اغلب با انتقاد همراه هستند، زیرا وقتی نویسنده ای از فضیلتها سخن میگوید، مفاسد اخلاقی و ردیلتها را نیز یادآوری می کند. و آنگاه که برای ارشاد جامعه براه ترقی و پیشرفت از قلم خودیاری میگیرد، دردها و نقاط ضعف را نیز نشان میدهد. و آنگاه که اصول و روشهای درست را مورد تایید قرار میدهد، خواه ناخواه از شیوه های ناصواب هم سخن میگوید، و لاجرم در بسیاری از مسائل اخلاقی و رسوم و عادات غلط اجتماعی دست به انتقاد میزند، و انسانهای اجتماع را از کارهای درست و نادرست آگاه می سازد و در هر حال چراغی فرا راه آنان می گذارد تا درست را از نادرست باز شناسند.

ارکان مقاله

صاحب نظران برای مقاله ۴ رکن قایل شده اند: موضوع، مقدمه، متن، نتیجه.

●موضوع: عنوانهای مقاله ها ممکن است، یک کلمه باشند، مانند: جنگ، صلح، امید، طوفان، فساد امنیت، نیاز و مانند اینها. یا از دو کلمه درست شده باشد. مانند: درد کار، مرگ گرگ، پول و شیطان و.... موضوع مقاله را ممکن است، چند کلمه تشکیل دهند. مانند: طوفان درسزمینهای مغرب، بزرگترین مرد جهان، و.... همچنین ممکن موضوع مقاله یک جمله ی خبری پرسشی و یا دستوری باشد.

●مقدمه: همیشه نمیتوان یک نویسنده را ملزم دانست که مقاله ی خود را با مقدمه آغاز کند، و این بستگی به ذوق و سلیقه ی نویسنده دارد. ●متن: متن که پایه ای ترین بخش مقاله است، و بدورستی در بر دارنده ی پیام نویسنده است، باید به تجزیه و تحلیل و تفسیر مسئله پرداخت و موضوع را با بیان دلایل روشن و قابل قبول به اثبات رساند.

●نتیجه گیری: در مقاله نتیجه گیری چندان مورد توجه نیست و بیشتر نویسندگان زبردست پیام خود را در متن به آگاهی خواننده می رسانند و نتیجه گیری و داوری را به دوش خواننده می گذارند.

ISI چیست ؟

مؤسسه اطلاعات علمی (Institute for Scientific Information) بانک اطلاعات ISI مرکزی برای فهرست نمودن و پوشش دادن جامع‌ترین مجلات علمی منتشره در دنیا به منظور تبادل اطلاعات میان پژوهشگران مختلف می‌باشد. شمار مجلات ISI ثابت نیست. یک مجله ممکن است در یک زمان، از مجلات ISI محسوب شود، اما به دلیل کاهش بار علمی، بعداً از لیست مجلات ISI کنار گذاشته شود. در حال حاضر بیش از ۱۶۰۰۰ مجله، در لیست ISI قرار دارند. هر ساله ۲۰۰۰ مجله جدید مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و حدود ده درصد آنها به لیست ISI اضافه می‌شوند.

ضریب تاثیر یا درجه تاثیر یا Impact factor چیست؟

این عامل همه ساله توسط ISI بر مبنای ارجاعات به هر یک از مجلات علمی آن محاسبه می‌شود و نتیجه در گزارشات ارجاع مجله یا Journal Citation Reports یا به اختصار JCR، منتشر می‌شود. این ضریب، نه برای مقاله یا نویسنده، بلکه برای مجله محاسبه می‌شود. محاسبه بر مبنای یک دوره سه ساله صورت می‌گیرد. فرضاً اگر در سال ۸۴ جمعاً ۴۰ ارجاع به یک مجله صورت گرفته باشد و در آن مجله در سال ۸۲ تعداد ۲۶ مقاله و در سال ۸۳ تعداد ۲۴ مقاله چاپ شده باشد، ضریب ارجاع آن مجله، از تقسیم ۴۰ بر ۵۰ به دست می‌آید که ۸/۰ است. یعنی به طور متوسط، هر مقاله آن نشریه ۸/۰ مرتبه مورد استناد مقالات دیگر قرار گرفته است.

چگونه یک مقاله ISI ارزیابی می‌شود؟

برای اینکه بتوانید یک مقاله بنویسید، لازم است در این زمینه اطلاعاتی داشته باشید. اگر این مقاله را برای مؤسسه اطلاعات علمی ISI می‌نویسید، احتمالاً برایتان مهم است که بدانید این مقاله‌ها چگونه ارزیابی می‌شود. امروزه ارزیابی مقاله‌های علمی یکی از دغدغه‌های جوامع علمی می‌باشد. مؤسسه اطلاعات علمی ISI برای ارزیابی تحت پوشش فهرست نویسی خود، سه شاخص در نظر گرفته است:

- فاکتور تأثیر گذار (IF): این شاخص مهمترین و در عین حال کاربردی ترین شاخص ارزیابی مجله‌ها از نظر ISI است.

- شاخص فوری (Immediately): تعداد ارجاعات به مقاله‌های منتشر شده مجله در سال مورد ارزیابی تقسیم بر تعداد مقاله‌های منتشر شده در همان سال مجله مذکور است. این شاخص در حقیقت شیب رشد منحنی ارجاعات را بیان می‌کند.

- شاخص نیمه عمر استناد (Cited Half-Life): نیمه عمر ارجاعات یا نیمه عمر استناد، تعداد سال‌هایی است که از سال ارزیابی باید به عقب برگشت تا شاهد پنجاه درصد کل ارجاعات به مجله در سال مورد ارزیابی باشیم. به عبارت دیگر، این شاخص مدت زمانی که نیمی از کل استنادات به آن مجله صورت پذیرفته باشد را نشان می‌دهد و در حقیقت سرعت کاهش میزان ارجاعات به مجله را بیان می‌کند. بدیهی است که وقتی مقاله‌های یک مجله ارزش خود را برای ارجاعات، زود از دست بدهند (مقاله‌ها سطحی باشند و خیلی زود بی ارزش شوند)، تنها به مقاله‌های جدید مجله ارجاع داده می‌شود. این موضوع باعث می‌شود که نیمه عمر ارجاعات به مجله کاهش یابد. بنابراین هر چه نیمه عمر ارجاعات به مجله بیشتر باشد، نشان می‌دهد که ارزش مقاله‌های مجله در طول زمان بیشتر حفظ شده است و هنوز مورد ارجاع قرار می‌گیرند. در

مجموع هرچه نیمه عمرار جاعات به یک مجله بیشتر باشد، ارزش مجله بالاتر می رود.

کاربرد و مزایا مقالات ISI

از آنجاییکه **مجلات ISI** در سطح بین المللی ارائه می شود این خود یکی از مزایای اصلی آن به شمار می آید که شما می توانید پژوهش و دستاوردهای علمی و تحقیقاتی خود را به افراد زیادی در تمامی نقاط جهان تحت یک استاندارد مشخص عرضه کنید. دیگر مزیت مقاله نویسی برای ژورنال های **ISI** این است که پژوهش و تحقیق شما از سوی تعدادی از صاحب نظران خبره در همان رشته از نظر محتوایی بررسی شده که این خود برای نویسنده فرصتی برای محک زدن و شناخت نقاط قوت و ضعف در زمینه ی تحقیقاتی خود خواهد بود. برای افرادی که چه در **ایران** و چه در خارج از کشور قصد ادامه تحصیل در مقاطع دکتری به بالا را دارند داشتن مقالات ثبت شده در **ژورنال های ISI** میتواند امتیازی برای موفقیت در مصاحبات و پذیرش از سوی دانشگاه مورد نظر متقاضی باشد. در کل **مقالات ISI** یکی از معیار های بین المللی در سنجش میزان توانایی علمی در افراد، بخصوص دانشجویان و اساتید می باشد.